

P L A T F O R M A

o učešću crnogorske delegacije na XVIII sastanku Pododbora za ekonomska i finansijska pitanja i statistiku, koji se održava 20. novembra 2025. godine u Podgorica

UVOD

Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju sa Evropskom unijom (SSP) potpisan je 15. oktobra 2007. godine. Shodno članu 43 Privremenog sporazuma osnovan je Privremeni odbor. Prva, konstitutivna sjednica Privremenog odbora održana je 22. januara 2008. godine u Briselu. Na sastanku je, između ostalog, usvojen Poslovnik, uključujući Pravila funkcionisanja i strukturu Pododbora Evropske zajednice i Crne Gore. Jedan od pet pododbora je Pododbor za ekonomska i finansijska pitanja i statistiku.

Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju stupio je na snagu 1. maja 2010. godine, okončanjem procesa ratifikacije u nacionalnim Parlamentima država članica EU. U tom smislu, Crna Gora se obavezala da preuzme sve obaveze iz SSP, uključujući i ispunjavanje političkih kriterijuma pristupanja Uniji, kao i postepeno usvajanje evropskih standarda i jačanje administrativnih kapaciteta u svih 35 pregovaračkih poglavlja.

U skladu sa gore pomenutim, u cilju informisanja Evropske komisije o najvažnijim crnogorskim reformama, jednom godišnje se održavaju sastanci Pododbora. Do sada je održano 17 sastanaka Pododbora za ekonomska i finansijska pitanja i statistiku. Osamnaesti sastanak zakazan je za 20. novembar 2025. godine i biće održan u Podgorici. U nadležnosti Pododbora su sljedeća pregovaračka poglavlja: 17-Ekonomska i monetarna politika, 18- Statistika, 23 – Pravosuđe i temeljna prava, 32-Finansijska kontrola, 33-Finansijske i budžetske odredbe.

Materijal za Pododbor je pripremilo Ministarstvo finansija u saradnji sa Ministarstvom ekonomskog razvoja, Ministarstvom rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga, Ministarstvom javne uprave, Ministarstvom prosvjete, nauke i inovacija, Ministarstvom prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, Ministarstvom regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa nevladinim organizacijama, Upravom za statistiku, Centralnom bankom Crne Gore, Agencijom za nadzor osiguranja, Komisijom za tržište kapitala, Državnom revizorskom institucijom i Agencijom za zaštitu konkurencije. Predmetni materijal sadrži ažurirane informacije za period novembar 2024. – novembar 2025. godine, a u vezi sa sprovođenjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

U skladu sa agendom, predloženom od strane Evropske komisije, na sastanku će biti razmotrena pitanja iz sljedećih oblasti:

- 1. Program ekonomskih reformi 2026-2028 i napredak u implementaciji Zajedničkih zaključaka Ekonomskog i finansijskog dijaloga s regionalnim partnerima od 13. maja 2025.*

U okviru prve tačke dnevnog reda, predstavnici Vlade će informisati predstavnike Evropske komisije o aktivnostima na izradi novog Programa ekonomskih reformi 2026-2028. Po pitanju

informacija o realizaciji Zajedničkih zaključaka Ekonomskog i finansijskog dijaloga, EK je tražila isključivo prilog u pisanoj formi i o ovoj tački se neće diskutovati.

2. Makroekonomska stabilnost

- 2.1. Ključni makroekonomski događaji u 2025. i prognoze za 2026.*
- 2.2. Platni bilans i spoljni dug*
- 2.3. Razvoj i izgledi na tržištu rada*

Predstavnici Ministarstva finansija, Centralne banke Crne Gore i Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga će u okviru druge tačke upoznati predstavnike Evropske komisije sa stanjem u oblasti makroekonomske stabilnosti i razvoja situacije na tržištu rada.

3. Razvoj i reforma finansijskog sektora

- 3.1. Nedavni događaji u bankarskom sektoru*
- 3.2. Razvoj nebankarskog sektora*

Predstavnici Centralne banke Crne Gore će informisati predstavnike EK o napretku u oblasti razvoja bankarskog sektora. Po pitanju informacija o nebankarskom sektoru, EK je tražila isključivo prilog u pisanoj formi i o ovoj tački se neće diskutovati.

4. Javne finansije

- 4.1. Budžet za 2025.godinu*
- 4.2. Fiskalna strategija i priprema budžeta za 2026. godinu*
- 4.3. Upravljanje javnim dugom i državnim garancijama*
- 4.4. Implementacija Programa reforme upravljanja javnim finansijama*
- 4.5. Odnosi sa međunarodnim finansijskim institucijama*

U okviru tačke 4., koja se odnosi na javne finansije, predstavnici Ministarstva finansija daće prikaz stanja u vezi sa budžetom za 2025. i 2026. godinu i upravljanjem javnim dugom i državnim garancijama. Tačke koje se odnose na implementaciju Programa reforme upravljanja javnim finansijama i odnose sa međunarodnim finansijskim institucijama neće biti diskutovane.

5. Jačanje konkurentnosti ekonomije

- 5.1. Poslovno okruženje;*
- 5.2. Privatizacija, restrukturiranje preduzeća i državna pomoć*
- 5.3. Promocija privatnih investicija*
- 5.4. Javne investicije*
- 5.5. Razvoj ljudskog kapitala*

U okviru tačke 5.1. predstavnici Ministarstva ekonomskog razvoja, Ministarstva javne uprave, Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, Ministarstva finansija i Centralne banke će upoznati Evropsku komisiju sa napretkom u oblastima: elektronske registracije preduzeća; sprovođenja ugovora, uključujući naplatu potraživanja; rješavanja problema blokiranih računa malih i srednjih preduzeća; pružanja transakcijskih usluga e-uprave; legalizacije bespravne gradnje; rješavanja biznis barijera za preduzeća

(Savjet za konkurentnost); sprovođenja akcionog plana za borbu protiv sive ekonomije. Predstavnici Ministarstva finansija, Ministarstva saobraćaja i Agencije za zaštitu konkurencije će u okviru tačke 5.2. informisati o reformi državnih preduzeća; usvajanju politike državnog vlasništva; registru državnih preduzeća; tenderu za koncesiju Aerodroma Crne Gore; odlukama Agencije za zaštitu konkurencije o državnoj pomoći u posljednjih 12 mjeseci; međuvladinim sporazumima sa UAE, Mađarskom i Francuskom iz perspektive politika državne pomoći. U vezi s ostalim tačkama, EK je tražila samo pisani prilog, pa se o istim neće raspravljati.

6. Statistika

6.1. Usklađivanje zakonodavstva i administrativnih kapaciteta

6.2. Status mjerila za zatvaranje Poglavlja 18, planovi i vremenski okvir za uklanjanje nedostataka

6.3. Popis stanovništva, domaćinstava i stanova i popis poljoprivrede u Crnoj Gori

Predstavnici Uprave za statistiku - Monstat prezentovaće predstavnicima EK najnovije aktivnosti po pitanju usklađivanja zakonodavstva i jačanja administrativnih kapaciteta u oblasti statistike, popisu, kao i planovima za zatvaranje mjerila u Poglavlju 18.

7. Javna unutrašnja finansijska kontrola (PIFC) i spoljna revizija

7.1. Stanje u implementaciji javne unutrašnje finansijske kontrole

7.2. Stanje spoljne revizije

7.3. Trenutna situacija u pogledu potpune usklađenosti s pravnom tekovinom EU o zaštiti finansijskih interesa EU

Predstavnici Ministarstva finansija i Državne revizorske institucije će dati prikaz stanja u okviru unutrašnje finansijske kontrole u javnom sektoru, u oblasti zaštite finansijskih interesa EU, kao i najnovijih informacija u oblasti eksterne revizije i odgovarati na pitanja iz navedenih oblasti.

Imajući u vidu potrebu da se na adekvatan način odgovori na predložene teme iz agende, crnogorske institucije na sastanku Pododbora će predstavljati:

- dr Bojana Bošković, državna sekretarka, Ministarstvo evropskih poslova
- Bojan Paunović, generalni direktor, Ministarstvo finansija
- Dragan Darmanović, generalni direktor, Ministarstvo finansija
- Minas Trubljanin, generalni direktor, Ministarstvo finansija
- Danko Dragović, generalni direktor, Ministarstvo finansija
- Miloš Mišković, generalni direktor, Ministarstvo finansija
- Andrijana Ulić Rajović, generalna direktorica, Ministarstvo finansija
- Marija Popović Uljarević, načelnica, Ministarstvo finansija
- Nataša Kovačević, načelnica, Ministarstvo finansija
- Vladislav Karadžić, načelnik, Ministarstvo finansija
- Sabina Metdjonaj, načelnica, Ministarstvo finansija
- Katarina Živković, načelnica, Ministarstvo finansija
- Dijana Filipović, samostalna savjetnica I, Ministarstvo finansija

- Sava Laketić, direktor, Poreska uprava
- Zdravko Gutović, pomoćnik direktora, Poreska uprava
- Rina Ivančević, načelnica, Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine
- Miroslav Pejović, direktor, Uprava za statistiku
- mr Majda Savićević, načelnica, Uprava za statistiku
- mr Enis Huremović, zamjenik direktora, Agencija za zaštitu konkurencije
- Ranka Pavićević, načelnica, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog staranja
- Predstavnici Ministarstva ekonomskog razvoja (tbc)
- Milica Vučinić, samostalna savjetnica I, Ministarstvo javne uprave
- Marijana Stanić, državna sekretarka, Ministarstva saobraćaja
- Zorica Kalezić, viceguvernerka, CBCG
- Milan Remiković, direktor Sektora za kontrolu, CBCG
- Marijana Mitrović Mijatović, direktorica Sektora za finansijsku stabilnost, istraživanja i statistiku CBCG
- Mira Radunović, specijalna savjetnica u Sektoru za finansijsku stabilnost, istraživanja i statistiku, CBCG
- Lidija Beratović, direktorica Direkcije za međunarodnu saradnju i evropske integracije, CBCG
- Ivana Joličić, šefica Odjeljenja za prudencionu regulativu, CBCG
- Zoja Radonjić, viša kontrolorka u Odjeljenju za analizu sistema, CBCG
- Nikola Nuculović, viši savjetnik u Odjeljenju za spoljni dug i međunarodnu investicionu poziciju, CBCG
- Jelena Šofranac, viša savjetnica u Odjeljenju za evropske integracije, CBCG
- dr Branislav Radulović, senator, Državna revizorska institucija
- Marko Jelić, državni revizor, Državna revizorska institucija